31997L0080

20.1.1998 ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ L 14/6

ДИРЕКТИВА 97/80/ЕО НА СЪВЕТА
от 15 декември 1997 година
относно тежестта на доказване в случаите на дискриминация, основана на пола

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Споразумението за социална политика, приложено към Протокола (№14) за социална политика, приложен към Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 2, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Комисията [1],

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет [2],

в съответствие с процедурата, предвидена в член 189в от Договора, в сътрудничество с Европейския парламент [3],

(1) като има предвид, че въз основа на Протокола за социална политика, приложен към Договора, държавите-членки, с изключение на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, наричани по-нататък „държавите-членки“, желаещи да реализират Социалната харта от 1989 г., сключиха Споразумение за социална политика;

(2) като има предвид, че Хартата на Общността за основните социални права на работниците признава важността на борбата срещу всички форми на дискриминация, в частност дискриминация, основана на пол, цвят, раса, убеждения и религиозна принадлежност;

(3) като има предвид, че параграф 16 от Хартата на Общността за основните социални права на работниците относно равното третиране на жените и мъжете предвижда, между другото, че „следва да се засилят действията за гарантиране осъществяването на равните възможности на мъжете и жените, в частност по отношение на достъпа до заетост, възнаграждението, условията на труд, социалната закрила, образованието, професионалното обучение и развитието в кариерата“;

(4) като има предвид, че Комисията, съгласно член 3, параграф 2 от Споразумението за социална политика, се консултира със социалните партньори на равнище на Общността за евентуалната насока за действие на Общността относно тежестта на доказване в случаите на дискриминация, основана на пол;

(5) като има предвид, че Комисията, като счита след тази консултация, че действие на Общността е желателно, отново се консултира с гореспоменатите социални партньори по съдържанието на предвиденото предложение, съгласно член 3, параграф 3 на споменатото споразумение; като има предвид, че последните са изпратили на Комисията техните становища;

(6) като има предвид, че след този втори кръг на консултации социалните партньори не са информирали Комисията за своето желание да започнат процеса, който би могъл да доведе до сключването на споразумение, предвидено в член 4 от гореспоменатото споразумение;

(7) като има предвид, че съгласно член 1 на гореспоменатото споразумение Общността и държавите-членки са си поставили за цел, между другото, подобряването на условията на живот и на труд; като има предвид, че действителното прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените допринася за реализирането на тази цел;

(8) като има предвид, че принципът на равно третиране е изложен в член 119 на Договора и в Директива 75/117/ЕИО на Съвета от 10 февруари 1975 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, отнасящи се до прилагането на принципа на равно заплащане на работниците и работничките [4], както и в Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 г. относно реализирането на принципа на равно третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионална квалификация и професионално развитие, и условията на труд [5];

(9) като има предвид, че Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички-родилки или кърмачки (десета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО [6]) допринася също за действителното осъществяване на равното третиране на мъжете и жените; като има предвид, че гореспоменатата директива не трябва да засяга горецитираните директиви по отношение на равното третиране като има предвид, че поради това работничките, предмет на тази директива, следва да се възползват при същите условия от адаптирането на правилата, отнасящи се до тежестта на доказване;

---

[1] ОВ C 332, 7.11.1996 г., стр. 11 и ОВ C 185, 18.6.1997 г., стр. 21.
[2] ОВ C 133, 28.4.1997 г., стр. 34.
[3] Становище на Европейския парламент от 10 април 1997 г. (ОВ C 132, 28.4.1997 г., стр. 215), Обща позиция на Съвета от 24 юли 1997 г. (ОВ C 307, 8.10.1997 г., стр. 6) и решение на Европейския парламент от 6 ноември 1997 г. (ОВ C 358, 24.11.1997 г.).
[4] ОВ L 45, 19.2.1975 г., стр. 19.
[5] ОВ L 39, 14.2.1976 г., стр. 40.
[6] ОВ L 348, 28.11.1992 г., стр. 1.

(10) като има предвид, че Директива 96/34/ЕО на Съвета от 3 юни 1996 г. за рамковото споразумение относно родителския отпуск, сключено между Съюза на индустриалците на Европейската общност (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (CEEP) и Европейската конфедерация на профсъюзите (CES) ([1]), се основава също на принципа на равното третиране на мъжете и жените;

(11) като има предвид, че позоваванията на „съдебен процес“ и на „съд“ обхващат механизми, чрез които спорове могат да бъдат отнесени за разглеждане и решаване от независими органи, които могат да произнесат решения, задължителни за страните по тези спорове;

(12) като има предвид, че изразът „извънсъдебни процедури“ означава в частност процедури като помиряване и посредничество;

(13) като има предвид, че оценката на фактите, които позволяват да бъде допуснато съществуването на пряка или непряка дискриминация, е въпрос от компетентността на национални съдебни или други компетентни органи, съгласно националното право и/или националните практики;

(14) като има предвид, че държавите-членки следва да предвидят на какъвто и да е етап от съдебната процедура норми за доказване, по-благоприятни за ищеца;

(15) като има предвид, че трябва да се отчетат особеностите на съдебните системи на някои държави-членки, между другото, когато може да се направи заключение за дискриминация, ако ответникът не успее да представи доказателство, което да убеди съда или друг компетентен орган, че не е имало нарушение на принципа на равно третиране;

(16) като има предвид, че държавите-членки могат да не прилагат правилата, отнасящи се до тежестта на доказване за съдебни процедури, при които съдът или друг компетентен орган следва да извърши разследването на фактите по делото; като има предвид, че така споменатите съдебни процедури са такива, при които ищецът не следва да доказва фактите, които се разследват от съда или от компетентния орган;

(17) като има предвид, че ищците биха могли да бъдат лишени от каквото и да е ефикасно средство за прилагане на принципа на равно третиране пред националните съдилища, ако представянето на доказателство за явна дискриминация нямаше за ефект налагането на ответника на тежестта на доказване, че неговата практика в действителност не е дискриминационна;

(18) като има предвид, че Съдът на Европейските общности е потвърдил поради това, че правилата за тежестта на доказване трябва да се адаптират, когато съществува *prima facie* случай на дискриминация и че за да бъде приложен ефективно принципът на равно третирано, тежестта на доказване следва да се прехвърли обратно на ответника, когато се приведе доказателство за такава дискриминация;

(19) като има предвид, че още по-трудно е да се докаже дискриминация, ако тя е непряка; като има предвид, следователно, че е важно да се определи непряката дискриминация;

(20) като има предвид, че целта за адекватно адаптиране на правилата за тежестта на доказване не е достатъчно реализирана във всички държави-членки и че се налага съгласно принципа на субсидиарност, формулиран в член 3, буква б) на Договора и на принципа на пропорционалността, тази цел да се постигне на равнището на Общността; като има предвид, че настоящата директива се ограничава до изискуемия минимум и не надхвърля необходимото за тази цел,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Цел

Настоящата директива има за цел да гарантира по-голяма ефективност на мерките, които се вземат от държавите-членки за прилагане на принципа на равното третиране, позволяващи на всяко лице, което се счита засегнато от неприлагането спрямо него на принципа на равното третиране, да отстоява правата си чрез съдебен процес, след като се обърне, евентуално към други компетентни органи.

Член 2

Дефиниции

1. По смисъла на тази директива, принципът на равно третиране предполага отсъствието на всякаква дискриминация, пряка или непряка, основана на пол.

2. За целите на принципа на равно третиране, посочен в параграф 1, непряка дискриминация съществува, когато разпоредба, критерий или практика, привидно неутрални, поставят в неизгодно положение значително по-голяма част от представители на даден пол, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е целесъобразна и необходима и би могла да бъде обоснована от независими обективни фактори, които не са свързани с пола на заинтересованите лица.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за:

а) положения, обхванати от член 119 от Договора и от Директиви 75/117/ЕИО, 76/207/ЕИО и доколкото се касае за дискриминация, основана на пол, 92/85/ЕИО и 96/34/ЕО;

([1]) ОВ L 145, 19.6.1996 г., стр. 4.

б) всяка гражданска или административна процедура, отнасяща се до публичния или частен сектор, която предвижда средства за правна защита според националното право съгласно мерките, посочени в буква а), с изключение на извънсъдебните процедури от доброволен характер, или предвидените в националното право.

2. Настоящата директива не се прилага за наказателни производства, освен ако друго не е предвидено от държавите-членки.

Член 4

Тежест на доказване

1. Държавите-членки съгласно техните съдебни системи вземат необходимите мерки така, че когато едно лице се счита засегнато поради неприлагането спрямо него на принципа на равно третиране и докаже пред съда или друг компетентен орган факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация, ответникът следва да докаже, че не е имало нарушение на принципа на равно третиране.

2. Настоящата директива не създава пречки на държавите-членки да въведат норми за доказване, по-благоприятни за ищеца.

3. Държавите-членки могат да не прилагат параграф 1 за процедурите, при които съдът или друг компетентен орган следва да разследва фактите.

Член 5

Информация

Държавите-членки съблюдават мерките, взети съгласно тази директива, заедно с вече действащите разпоредби в тази област, да бъдат доведени до знанието на всяко заинтересовано лице чрез всички подходящи средства.

Член 6

Запазване равнището на защита

Изпълнението на разпоредбите на настоящата директива не представлява в никакъв случай достатъчно основание за намаляване на общото равнище на закрила на работниците в областите, обхванати от нея, без да се засяга правото на държавите-членки да реагират на промените в положението, като приемат законови, подзаконови и административни разпоредби, различни от действащите към момента на нотифицирането на настоящата директива, при условие, че минималните изисквания, предвидени в нея, са спазени.

Член 7

Изпълнение

Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от 1 януари 2001 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Държавите-членки предоставят на Комисията най-късно две години след влизането в сила на тази директива цялата необходима информация, за да изготви доклад до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на настоящата директива.

Член 8

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 15 декември 1997 година.

За Съвета

Председател

J.-C. JUNCKER